

Täitemenetluse seadustiku ning tsiviilkohtumenetluse seadustiku ja täitemenetluse seadustiku rakendamise seaduse muutmise seaduse eelnõu seletuskirja juurde
Lisa 2

KOOSKÕLASTUSTABEL

Kooskõlastamise käigus esitatud märkused ja ettepanekud täitemenetluse seadustiku ning tsiviilkohtumenetluse seadustiku ja täitemenetluse seadustiku rakendamise seaduse muutmise seaduse eelnõule

Eelnõu esitati eelnõude infosüsteemi (EIS) kaudu kooskõlastamiseks ministeeriumidele ja arvamuse avaldamiseks Õiguskantsleri Kantseleile, Andmekaitse Inspeksioonile, Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Kojale ning Eesti Pangaliidule.

Tagasiside esitas kokku kolm asutust. Sisulise tagasiside esitasid Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koda, Õiguskantsleri Kantselei ja Siseministeerium. Kliimaministeerium kooskõlastas eelnõu vaikimisi. Kooskõlastustabel on seletuskirjale lisatud.

Esitatud sisulisi arvamusi ja ettepanekuid ning nende arvesse võtmist on kajastatud alltoodud kooskõlastustabelis.

Esi- taja/ Jrk Nr.	Märkuse või ettepaneku sisu	JM seisukohad/vastused A - arvestatud OA – osaliselt arvestatud MA – mitte arvestatud S – selgitatud TV – teadmiseks võetud (kui märkuses puudub konkreetne ettepanek)
Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koda		
1.	Kuivõrd eelnõuga kavandatakse anda loetelu isikute ja andmete kategooriatest, milliseid Koja peetavas infosüsteemis töödeldakse, teeme ettepaneku esitada see ammendavalt ja vastavuses tegeliku olukorraga.	MA. Selgitame, et seaduse tasandil tuleb välja tuua üksnes töödeldavad isikuandmed, st need isikuandmed, mida on vaja töödelda andmekogu pidamise eesmärgil. Tööandjaks ei saa olla eraisik, seega ei ole vaja seaduse tasandil tööandja andmeid andmekategooriana välja tuua. Kuna andmekogu peetakse

	<p>Teeme ettepaneku täiendada eelnõuga kavandatava TMS § 63² lg 2¹ loetelu järgmiste punktidega:</p> <p>„8) võlgniku töandjaks oleva isiku üldandmed;</p> <p>9) ametiülesannete täitmise tõttu infosüsteemi kasutajaks registreeritud isikute üldandmed“.</p> <p>Punkti 8 alternatiivina on peame võimalikuks täiendada punkti 3 sõnastust ja sõnastada see järgmiselt: „õigustatud, kohustatud ja kolmandate isikute üldandmed;“. Samuti palume täiendada punkti 4 nii, et lisaks andmetele võlgniku töötamise, õppimise ja vara kohta loetletaks töödeldavate andmetena ka andmed võlgniku kinnipidamisasutuses viibimise ja isikut tõendavate dokumentide kohta. Märkusena palume korrigeerida eelnõus märgitud alumine punkt 6 punktiks 7.</p>	<p>andmekogu pidamise eesmärgina välja toodud ülesande täitmise lihtsustamiseks, siis selle ülesande täitmiseks on vajalik, et seda ülesannet täitvatele töötajatele ja ametnikele oleks tagatud juurdepääs andmekogule. Samas ei ole töötajate ja ametnike andmete töötlemine vajalik ülesande täitmiseks. Seetõttu ei kajastata seaduse tasandil isikuandmete kategooriate all andmekogu kaudu oma tööülesandeid täitvate isikute andmeid. Küll aga juhime tähelepanu, et ka sätte sõnastus toob välja, et loetletud on just isikuandmete kategooriad, mitte kõigi andmekogus töödeldavate andmete kategooriad.</p>
2.	<p>Ilmselt on vajalik õiguslikult täpsustada, millistel juhtudel peab inimene andmejälgija kaudu saada teavet eelnõuga kavandatava täitemenetluse seadustiku (TMS) § 63 lõike 2¹ kohaste päringute kohta. Peame silmas, et kohtutäiturite ja teiste täitmisregistri kaudu päringuid sooritavate isikute tehtavad päringud alluvad erinevale õiguslikule režiimile ja TMS kaudu ei ole otstarbekas sätestada, millal ja millisel kujul tuleb inimese kohta andmete saamiseks tehtud päring avalikustada. Teeme ettepaneku täiendada eelnõuga kavandatava TMS § 63² lg 2⁴ sõnastust ja sõnastada see tervikuna selliselt: „2⁴) andmetele juurdepääsu ja andmete väljastamise, samuti isikule tema kohta täitmisregistri kaudu tehtud päringute kohta teabe kuvamise kord;“. Ettepaneku kohaselt määratleks Koda keskselt infosüsteemi põhimääruses, kas isikule kuvatakse näiteks vaid õnnestunud (st ilma veateateta) andmepäringud või kõik andmepäringud sõltumata vastuse saamisest, kas tehtud päringute kuvamine andmejälgijas seatakse sõltuvusse täitmisteate kättetoimetamisest jms detailsemad asjad, mis ei muuda seadusandja üldist tahet ega seaduse mõtet. Kaalumist vajab ka, kas anda igale</p>	<p>MA. Selgitame, et sellise detailse regulatsiooni sätestamine TMS-is pole kohane ega vajalik. On õigesti viidatud, et täitmisregistri kaudu päringuid sooritavate asutuste ja isikute päringud alluvad erinevale õiguslikule režiimile, mistõttu ei saa ka TMS-is reguleerida päringute kohta teabe kuvamise korda. Iga päringut teinud asutus ja isik peavad ise analüüsima, millistel juhtudel ja millises mahus peab inimene saada teavet päringute kohta ja millisel juhul on see piiratud. Arvestades, et täitmisregister on pelgalt infovahetuskanal, ei saa täitmisregister ega seda reguleeriv TMS selliseid reegleid päringuid tegevatele asutustele ega isikutele ette seada. Märkime, et ette on valmistamisel ka regulatsioon andmejälgija kohustuslikuks muutmiseks kõikidele andmekogudele. Tõenäoliselt nähakse kavandatavas regulatsioonis ette ka reegleid andmete kuvamiseks, mistõttu ei ole kohane seda hakata reguleerima eraldiseisvalt TMS-is vaid täitmisregistri kaudu tehtavate päringute puhul.</p>

	kohtutäiturile eraldi õigus ise määratleda samuti isikule tema kohta täitmisregistri kaudu tehtud päringute kohta teabe kuvamise kord või sätestada tingimused Kojas keskselt.	
3.	Täiendava ettepanekuna palume muuta kehtetuks TMS § 63 ² lg 3, milles sätestatu täitmiseks on Koda 2023. aastal rakendanud X-tee vahendusserveri. Vahendusserveri kaudu on kohtutäituritel võimalik liidestada X-teele enda personaalsed infosüsteemid. Hetkel on vahendusserver ühendatud 117 X-tee teenusega 4 kohtutäituri personaalse infosüsteemi tarbeks. Kojale teadaolevalt lisandub lähiajal veel kohtutäitureid, kes soovivad vahendusserveri kaudu X-teele pääseda. Koja ja kohtutäituri jaoks tähendab taolise süsteemi rakendamine lisakoormust, mis ei anna otseühendusega võrreldes positiivset efekti mitte kellelegi. Koda on pandud olukorda, kus ta peab teenindama üksiku kohtutäituri tellimust ja kulutama selleks ametikogu ühist ressursi ja selle võrra saab vähem arendada ühiseid infosüsteeme ja paljudele või kõikidele kohtutäituritele kasuks tulevaid lahendusi. Seetõttu teeme ettepaneku konkreetsest nõudest loobuda, et Koja ametikogu saaks enda ressursi keskendada ühist kasu toovatele IT arendustele ja iga kohtutäitur lahendaks enda eravajadused iseseisvalt.	MA. Selgitame, et selle küsimuse lahendamine jääb väljapoole kõnealuse seaduseelnõu eesmärki. Lisaks oleks tegemist olulise põhimõttelise muudatusega, mille eelduseks on üksikasjalik analüüs kaasnevatest mõjudest
Õiguskantsleri Kantslei		
4.	Põhiseaduse järgi tuleb kõik põhiõiguste olulised piirangud sätestada seadusega. Inimese privaatsuse piirangute põhjendatuse hindamine on kaasajal eriti oluline, kuivõrd inimese kohta käivate olulisimate andmete (nt terviseandmed, pangasaladus) lekkimine või kuritarvitamine võimaldab tekitada ulatuslikku kahju. Paraku ei selgu praegu seadusest, milliseid andmeid täitmisregistri kui andmevahetuskanali kaudu tohib edastada. Täitmisregistri põhimääruse § 9 lõikes 2 esitatud loetelu ei asenda seaduslikku luba pangakonto väljavõtte pärimiseks haldusmenetluses.	S. Täitmisregistri regulatsioon TMS-is on olemuselt tehniline regulatsioon, mille eesmärk on sätestada registri kasutamise tehnilised alused ja võimalused. Sarnane regulatsioon on kehtestatud näiteks ka TMS §-s 115, mis reguleerib võlgniku pangakonto arestimise tehnilist poolt. TMS § 63 lõike 1 punktis 4 sätestatud regulatsiooniga on loodud võimalus kasutada täitmisregistri teatud osa pankadele suunatud päringute saatmiseks ja vastuste saamiseks. Tegemist on tehnilise normiga, mis üksnes sätestab infovahetuse võimaluse, kuid ei reguleeri selle kaudu edastatava teabe sisu ega õigusi

		<p>saada või mitte saada teatud liiki teavet. Sama käib ka käesoleval ajal kehtiva TMS § 63 lg 2 regulatsiooni kohta ning kõnealuses TMS jt muutmise eelnõus välja pakutud tulevikus jõustuva TMS § 63 lg 2 (uues sõnastuses) ning uue § 63 lg 2¹ regulatsiooni kohta. Seetõttu ei saa täitmisregistri tehnilise regulatsiooniga kehtestada infovahetuskanali informatsiooni sisu ega määrata, millist teavet on võimalik selle kanali kaudu edastada või saada. Sellised sisulised küsimused tuleb reguleerida muudes eriseadustes, näiteks krediidasutuste seaduses.</p>
Siseministeerium		
5.	<p>Eelnõu § 1 punktiga 1 tekitatakse kohustus (<i>eelnõu § 63 lg 2 täiendus</i>) liidestada täitmisregistriga liitumiseks asutuse enda infosüsteem andmejälgija teenusega, et täitmisregistri vahendusel esitatud päringute infot isikutele kuvada. Juhime tähelepanu, et eelnõu paneb asutustele kohustuse võtta andmejälgija kasutusele ilma, et andmejälgija rakendamise põhimõtted ja nõuded oleksid üleriigiliselt kokku lepitud ja vajalikul tasemel õigusaktides kehtestatud. Eelnõuga kavandatud lahendus ei ühti ka Riigi Infosüsteemi Ameti andmejälgija senise loogika ega avaliku sektori asutustele (<i>mh erinevates tööriühmades</i>) antud suunistega. Seni ei ole andmejälgija rakendamine olnud asutustele kohustuslik. Muutes andmejälgija rakendamise kohustuslikuks täitmisregistri ja pangasaladuse päringute korral oleks meie hinnangul eelnevalt ühtlustatud täpsed nõuded hädavajalikud. Oma eripära tõttu asetab selline muudatus IT-arenduste kohustuse ja koormuse mitte ühele nimetatud registri vastutavale töötlejale, vaid mitmetele erinevatele asutustele.</p>	<p>S. Täitmisregistri infovahetuskanali puhul ei ole võimalik jätkata seni kasutusel olnud lahendusega, kus andmejälgija on paigaldatud andmeid väljastavasse infosüsteemi. Täitmisregistri üheks ülesandeks on infovahenduskanalina tagada krediidi- ja makseasutuste valduses olevate andmete kohta päringute edastamine seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks. Täitmisregistrist endast ei väljastata viidatud andmeid, täitmisregister toimib üksnes kanalina, mille kaudu liigub pangasaladusena käsitatav teave krediidi- ja makseasutuste ning päringute esitajate vahel. Täitmisregistrisse ei jõua teave kasutajate tehtud päringute kohta kehtestatud juurdepääsupiirangute või isiku õiguste piiramise kohta. Selline teave asub üksnes krediidi- ja makseasutustele päringuid saatvate asutuste või isikute infosüsteemides ning info piirangute kehtestamise või tühistamise kohta ei ole täitmisregistri kaudu kättesaadav. Seega ei hoita täitmisregistris infot, mis on vajalik päringute kuvamiseks mõeldud tehnilise lahenduse kaudu saadetud isikute päringutele vastamiseks.</p>

6.	<p>Samuti tuleb arvestada, et vastavate arenduste tegemine nõuab asutustelt täiendavaid ressursse, millega SiM VA ei ole oma eelarves ning töö- ja arendusplaanides arvestanud. Eelnõuga kavandatud jõustumise ajaks vajalikud arendused valmis saada ei ole meie hinnangul realistlik. Täpsemat analüüsi vajalike arenduste mahu ja kulu osas ei ole aga niivõrd lühikese tähtaja jooksul võimalik teha ja kirjeldada. Märgime, et need sõltuvad kindlasti sellest, millisel kujul eelnõuga planeeritud kohustus kehtestatakse ja millised saavad olema ühtlustatud nõuded eesmärgi elluviimiseks, näiteks andmejälgija rakendamine viivitusega lähtuvalt andmesubjektide õigustele kohaldatavatest piirangutest. <u>Tulenevalt eelnevast teeme ettepaneku pikendada eelnõu koostöölastamise tähtaega 30. septembrini, et võimaldada vajalike analüüside ja hinnangute koostamine.</u></p>	<p>MA. Võttes arvesse muudatuste tähtsust inimeste õiguste kaitsmisel on eelnõuga kavandatav ülemineku periood (kuni 23.02.2026) õigustatud ja piisav.</p>
7.	<p>Lisaks palume täpsustada, kes on kavandatud regulatsioonis „täitmisregistris liituda sooviv kasutaja“. Sellist õiguslikku terminit hetkel seaduses ei ole ning tavapäraselt peaks olema see täitmisregistri volitatud töötleja või andmete ühekordse kasutamise põhimõtet rakendades muu avaliku võimu andmekogu või asutus. Samas eelnõu punktis on ka viimases lauses kirjeldatud „isikut“ – tekib küsimus, kas tegemist on füüsilise isikuga, kellele laienevad isikuandmete kaitse üldmäärusest (edaspidi <i>IKÜM</i>) tulenevad nõuded või ka juriidilise isikuga, kelle kohta andmeid on päritud. Kui eesmärk on kaitsta üksnes füüsilisi isikuid, siis peaks see ka sättest välja tulema. <u>Tulenevalt eelnevast teeme ettepaneku selgitada kasutatud terminite sisu seletuskirjas ning vajadusel täiendada eelnõu. Lisaks palume seletuskirjast välja jätta termin „töö- või infosüsteem“.</u></p>	<p>A. Termin „täitmisregistri kasutaja“ on seletuskirjas täiendavalt selgitatud. Selgitame täiendavalt, et eelnõus ja seletuskirjas on isikute all läbivalt mõeldud füüsilisi isikuid.</p>
8.	<p>Lisaks teeme ettepaneku täiendada eelnõu § 1 punkti 1 sõnastust klausliga, mis arvestab avaliku teabe seaduse (edaspidi AvTS) ja IKS reguleerimisaladega. Juhime tähelepanu, et IKÜM ja IKS ei kohaldu riigi julgeoleku eesmärgil isikuandmete töötlemisele (IKÜM artikkel 2 punkti</p>	<p>MA. Selline täpsustus ei ole põhjendatud. Esiteks, kavandatav regulatsioon juba näeb ette, et isikutele päringute informatsiooni näitamisel on võimalik teha erandeid kui nimetatud teabe suhtes on seadusega ette nähtud</p>

	<p>1 alapunkt a, IKS § 1 lg 1 p 1) ning AvTS § 2 lg 2 p 1 kohaselt ei kohaldata avaliku teabe seadust (edaspidi AvTS) riigisaladuseks või salastatud välisteabeks oleva teabe suhtes kuni teabe salastatuse kustumiseni. Olukorras, kus KAPO-1 on õigus saada täitmisregistri kaudu andmeid JAS-s sätestatud ülesannete täitmiseks (krediidiasutuste seaduse § 88 lg 5 p 2), peab täitemenetluse seadustik (edaspidi TMS) arvestama ka viidatud õigusaktide reguleerimisalasid. Seetõttu teeme ettepaneku täiendada ja sõnastada eelnõu § 1 p 1 näiteks järgmiselt:</p> <p>„Täitmisregistriga liituda sooviv kasutaja enne täitmisregistriga liitumist liidestama enda infosüsteemi tehnilise lahendusega, mis võimaldab kuvada isikule teavet tema kohta täitmisregistri kaudu tehtud päringute kohta. Nimetatud nõuet ei kohaldata isikuandmete kaitset reguleerivatest ja avaliku teabe seaduse kohaldamisalast väljapoole jäävatele andmekogudele.“.</p>	<p>juurdepääsupiirangu alus või andmesubjekti õiguste piirang. Eelnõu seletuskirjas on ühtlasi selgitatud, et muudatus puudutab vaid registriga liitunud ja tulevikus liituvate kasutajate neid infosüsteeme ja andmekogusid, mida kasutatakse täitmisregistri infovahenduskanali kaudu päringute esitamiseks krediidi- ja makseasutuse valduses olevate andmete saamiseks.</p>
9.	<p>Eelnõu § 1 punktiga 2 lisatakse paragrahvi täiendav lõige 2¹ milles sõnastatakse kohustus teha kättesaadavaks krediidi- ja makseasutusele täitmisregistri kaudu päringute tegemise andmed, välja arvatud juhul, kui nimetatud teabe suhtes on seadusega ette nähtud juurdepääsupiirangu alus või andmesubjekti õiguste piirang. SiM VA täitmisregistri kasutus seisnebki just nende päringute tegemises vastavalt krediidiasutuste seaduse (edaspidi KAS) § 88 lg 5 punktile 2, so alustatud kriminaalmenetluses, sealhulgas välislepingus sätestatud korras välisriigist saabunud õigusabi taotluse alusel või Euroopa Liidu õiguses sätestatud kohustuse täitmiseks rahvusvahelise konventsiooni või muu välislepingu või politsei või muu sellesarnase pädeva asutuse koostöölepingu täitmiseks.</p> <p>Andmejälgijasse või muul kujul andmesubjektile tema kohta käiva andmetöötluse teatavaks tegemisele on võimalik kohaldada IKS-is, KrMS-is või PPVS-is sätestatud piiranguid. Andmejälgijasse või muul kujul andmesubjektile tema kohta käiva andmetöötluse teatavaks tegemisele on võimalik kohaldada 1) teabe sisu osas täielikku või osalist</p>	<p>S. Nagu eelnõu seletuskirjas on juba selgitatud, päringute info kuvamisel selleks mõeldud tehnilises lahenduses on võimalik teha erandeid, kuna päringute andmete avalikustamise nõue ei ole absoluutne. Nii isikuandmete kaitse üldmäärus kui ka IKS annavad vastutavale töötlejale õiguse piirata teatud juhtudel andmesubjekti õigust tutvuda tema kohta käivate andmetega (IKÜM art 23 ja IKS § 24 lõige 2). See tähendab, et seaduses sätestatud juhtudel võib päringu tegija esitada teabe andmesubjektile hiljem, piirata selle esitamist või keelduda selle väljastamisest. Näiteks võib teabe avaldamine olla piiratud seoses riigi julgeoleku tagamisega (näiteks julgeolekuasutuste seaduse § 21¹ lõike 4 alusel) või kriminaalmenetluse läbiviimisega. Päringu teinud asutus peab hindama vastava erandi kohaldamise alust. Juhul kui mõne erandi seaduslik alus vajab täpsustamist, tuleb seda teha vastavas eriseaduses.</p>

	<p>piirangut ja seda 2) ajaliselt teatud sündmuse või kuupäeva saabumiseni vms seadusest tulenevalt. Kui neid piiranguid rakendatakse, saavutatakse kavandatud eelnõu eesmärk viivitusega.</p> <p>SiM VA on neid päringuid nõudvate ülesannete täitmiseks õigus ja reeglina ka vajadus piirata andmesubjekti õigusi (KrMS § 152; PPVS § 748). SiM VA asutuste jaoks tähendavad kõnealused kaks lõiget koostoimes kohustust liidestada oma infosüsteemi andmejälgija pangasaladusega seotud päringute info kättesaadavaks tegemiseks ning samas jätta see info kättesaadavaks tegemata, kuivõrd seadusega on ette nähtud juurdepääsupiirang või andmesubjekti õiguste piirang. Eeldatavalt ei ole muudatuste soovitud eesmärk sellise ebaproportsionaalse kohustuse seadmine asutustele. Tegelikult soovitud eesmärgi saavutamiseks (isikuandmete läbipaistvuse suurendamine ning andmete töötlemise õiguspärasuse tagamine) tuleks sätteid ja ka seletuskirja täiendavalt analüüsida. Tulenevalt eelnevast teeme ettepaneku täiendavate kohtumiste läbiviimiseks, et selgitada valitud lähenemise põhjuseid ning vajadusel viia sisse võimalikud muudatused.</p> <p>Näiteks on vaja leida õiguslikult korrektne lahendus põhjendatud juhul andmesubjekti tutvumise õiguse piiramisele pärast kriminaalmenetluse (laiemalt süüteomenetluse) lõppemist või olukorras, kus see jätkub või leiab aset välisriigis. PPA saadab teatud juhtudel ka täitmisregistri kaudu päringuid välisriigi taotlusel välisriigis toimuva menetluse raames, sh seoses Eesti kodanikega. Sellisel juhul ei saa PPA või prokuratuur teada välisriigis toimuva menetluse kohta automaatselt infot, sh näiteks selle lõppemisest või selle jõudmisest etappi, mis võimaldab andmesubjektile andmejälgijasse teavituse edastada. Kehtivas õiguses puudub aga regulatsioon, mis võimaldaks selliseid erisusi arvestada.</p>	
10.	<p>Tehnilise märkusena toome välja, et seletuskirja lk 4 kirjeldatakse andmesubjekti tutvumise õigusele piirangu seadmist IKÜM art 23 ja IKS § 24 lg 2 alusel. IKÜM ega IKS ei anna iseseisvalt ja otsekohaldavana</p>	<p>S. IKS § 23 reguleerib olukordasid, kus seadusega on pandud kohustus andmesubjekti teavitada. Loodav regulatsioon ning vastava tehnilise lahenduse kasutusele võtmine ei kohusta</p>

	<p>õigust piirata andmesubjekti õigusi. <u>Palume täpsustada veel seletuskirja osas, milles viidatakse IKS §-ile 24 viitamine.</u> IKS § 24 alusel esitab andmesubjekt omaalgatuslikult taotluse iseenda kohta käivate andmetega tutvumiseks. Kui täitemenetluse seadustikuga kohustatakse andmetöötlejat kasutama andmejälgijat ehk teatavaks tegema andmesubjektile teatud teavet, siis kohaldub IKS § 23 omaalgatuslikult andmetöötleja poolt andmesubjekti teavitamisele, mitte IKS § 24.</p>	<p>asutust teavitama isikut tema andmete töötlemisest, vaid võimaldab andmesubjektil teha andmekogusse päring selle kohta, milliseid tema andmeid kes ja millal on vaadanud ja saada sellele vastuse. St riigi poolt on tehtud andmesubjekti päring isikule kättesaadavaks tehnilise lahenduse kaudu selle asemel, et isik saadaks andmekogu vastutavale töötlejale näiteks e-kirja paludes enda kohta sellekohane teave väljastada.</p>
11.	<p>Eraldiseisvalt tuleks julgeolekuasutuste kontekstis arvestada ka riigisaladuse kaitse (nt JAS alusel teabe varjatud kogumine ja teabe kogumise meetodid ning taktika on salajasel tasemel riigisaladus, RSVKK § 7 lg 4 p 1 ja 3) ja olemasolevate andmejälgija tehniliste lahendustega, mis on loodud tagamaks seaduses sätestatud juhtudel päringute mitteavaldamist andmesubjektile. Seetõttu tuleks enne vastava kohustuse kehtestamist saada selgust, kas vastavat lahendust on üldse võimalik paigaldada riigisaladust töötlevasse süsteemi ning milliseid funktsioone on vaja arendada koos kaasnevate mõjude ja kuludega. Alles pärast vastavat analüüsi on võimalik otsustada, kas otstarbekam ja kuluefektiivsem on jätkata senist lahendust, kus andmejälgija on paigaldatud andmeid väljastavasse infosüsteemi või andmesaaja infosüsteemi ning planeerida vajalikke arendustöid ja rahalisi vahendeid. Leiame, et andmesubjekti põhiõiguste kontekstis ei ole oluline, kas andmejälgija tehniline lahendus on täitmisregistris või kasutaja asutuse infosüsteemis või andmekogus. Põhiõiguste kontekstis on oluline reguleerida, et täitmisregistri kaudu tehtavad päringud tuleb kajastada andmejälgijas, v.a seaduses sätestatud juhtudel, mitte reguleerida tehnilist lahendust. <u>Tulenevalt eelnevast teeme ettepaneku pikendada eelnõu kooskõlastamise tähtaega 30. septembrini, et võimaldada vajalike analüüside ja hinnangute koostamine.</u></p>	<p>MA. Loodav regulatsioon lubab päringute andmete avaldamisel arvestada kõigi seaduse tasandil kehtestatud piirangutega. Andmejälgija kasutaja infosüsteemiga liidestamise kohta vt. selgitust punktile 5.</p>
12.	<p>Eelnõu § 1 punktiga 3 tunnistatakse kehtetuks TMS § 63 lõige 12, mille kohaselt täitmisregistrist on avalikult kättesaadav teave, kas isikul on täitmisele antud võlgnevus, ning selle olemasolu korral täitedokumendist</p>	<p>S. Edaspidi ei ole need andmed avalikud.</p>

	<p>tuleneva võla suurus ja selle jääk. Teavet antakse nende täitemenetluste kohta, milles on möödunud vabatahtliku tasumise tähtaeg. <u>Palume selgitust, kas ja kuidas nimetatud infot edaspidi avalikustatakse.</u></p>	
13.	<p>Eelnõu § 1 punktiga 5 täiendatakse TMS § 63 lõikega 5² järgmises sõnastuses „Täitmisregistris töödeldavaid andmeid säilitatakse kuni viis aastat menetluse lõpetamisest.“. Samas täitmisregistri põhimääruse § 16 lõike 3 järgi säilitatakse volituste andmeid säilitatakse kolm aastat pärast volituse lõppemist. Palume täpsustada eelnõu või täitmisregistri põhimäärust. Palume selgitust, kas isiku autentimise ja tuvastamise andmed kantakse ka täitmisregistrisse.</p>	<p>S. Nimetatud viieaastane tähtaeg on kehtestatud registrisse kantud täitemenetluse andmete kohta, mis on loetletud täitmisregistri põhimääruse § 10 lg-s 1-3. Registris antud volituste andmed ei kuulu täitemenetluse andme hulka ning sellest tulenevalt on neil erinev säilitamistähtaeg. Isiku autentimise ja tuvastamise andmeid logitakse, kuid täitmisregistris neid ei kuvata.</p>
14.	<p>Eelnõu §-d 2 ja 3 (üleminekutähtaeg). Muudatuste kohaselt jõustuvad sätted 23. veebruaril 2026.a. Juhime tähelepanu, et poolaastase etteteatamisega ei ole keset eelarve aastat planeeritud nimetatud IT-arendusi ega katteallikaid. Lisaks ei ole neid töö- ja arendusplaanides. Lähtuvalt ka punktis 1 välja toodud arendustega seotud põhjustest hindame, et rakendamise tähtaeg ei ole käesolevalt saavutatav või oleks riigile ebaproportsionaalselt koormav ning kulukas. Tulenevalt eelnevast teeme ettepaneku muuta § 3 järgmiselt:</p> <p>„§ 3. Seaduse jõustumine</p> <p><i>Käesoleva seaduse § 1 punktid 1 ja 2 ning § 2 jõustuvad 2026. aasta 1. septembril.“.</i></p>	<p>MA. Võttes arvesse muudatuste tähtsust inimeste õiguste kaitsel on eelnõuga kavandatud ülemineku periood (kuni 23.02.2026) õigustatud ja piisav.</p>